

Nr 308.

Av herr Nylander m. fl., om höjningen av anslaget till bekämpande och hämmande av smittsamma sjukdomar bland husdjuren.

Den smittsamma kastningen hos nötkreatur i vårt land, varmed i stort sett menas den av Bangs abortbacill framkallade kastningen hos dessa djur, förorsakar, som allmänt känt är, väldiga förluster för vår boskapsskötsel och är spridd över hela riket. Som bekant har man även funnit, att den i vissa fall kan överföras på människor och giva upphov till s. k. undulantfeber. Alla ansträngningar att kuva densamma hava hittills lämnat ringa resultat. Man har på sista tiden som känt varit betänkt på att genom tillgripande av lagstiftningsåtgärder söka hämma sjukdomen, och i medicinalstyrelsens utlåtande och förslag till epizootilag och epizootiförordning av den 30 augusti 1930 samt i förslag till lag angående bekämpande av smittsamma husdjurssjukdomar liksom i förordning m. m., angående bekämpande av smittsamma husdjurssjukdomar, som avgivits av särskilda sakkunniga, har även inryckts förslag till bestämmelser i och för denna smittsamma sjukdoms bekämpande liksom även beträffande smittsam kastning hos häst. Att man ej kan ställa alltför stora förhoppningar på effekten av en sådan lag, resp. förordning, visa resultaten från andra länder, exempelvis Danmark, där liknande bestämmelser sedan länge varit gällande. De största framgångarna i striden mot denna allvarliga sjukdom hos nötkreatur torde ha vunnits i Förenta staterna (Pennsylvania), där man genom utslagning, resp. isolering av smittade djur, desinfektion m. m. sökt hämma och frigöra sig från densamma. Vilka åtgärder man än vill tillgripa, är man fullt ense därom, att en tillförlitlig och tidig diagnos är av den allra största betydelsen för smittans bekämpande. Dylig diagnos ställes som bekant å veterinärbakteriologiska laboratorier genom undersökning av blodprov eller prov på efterbörd från misstänkta djur. Sådana laboratorier äga vi i främsta rummet å statens veterinärbakteriologiska anstalt i Stockholm samt i Malmöhus läns hushållningssällskaps veterinärbakteriologiska laboratorium i Malmö. Att dessa undersökningar både av veterinärerna och allmänheten omfattas med stort förtroende, torde framgå av det avsevärda antalet utförda undersökningar. Antalet undersökningar å smittsam kastning hos nötkreatur å statens veterinärbakteriologiska anstalt var sålunda under de tre senaste åren

följande: 1927/28 9,299; 1928/29 16,617; 1929/30 14,470. Härtill komma undersökningar å prov från hästar: 1927/28 232; 1928/29 155; 1929/30 75. Antalet av å Malmöhus läns hushållningssällskaps veterinärbakteriologiska laboratorium utförda undersökningar av smittsam kastning utgjorde år 1928 — det sista år, för vilket uppgifter kunnat anskaffas — omkring 990.

Säkerligen skulle vårt lands jordbrukare i betydligt högre grad hava tillgripit dylika undersökningar och sålunda långt mera vunnits i den förlustbringande sjukdomens bekämpande, om icke undersökningarna varit belagda med en viss avgift, nämligen 50 öre per djur, minimiavgiften dock 1 krona. Då dels särskilt under dessa betryckta tider sjukdomen i fråga ofta blir helt ruinerande och all möjlig lättnad bör beredas djurägarna i kampen mot det onda, och dels sjukdomen även ur allmänt hygienisk synpunkt bör bekämpas så effektivt som möjligt, skulle ett betydelsefullt steg i rätt riktning tagas, om de omnämnda laboratorieundersökningarna gjordes avgiftsfria. Så är redan förhållandet i Pennsylvania och vårt grannland Norge.

För nämnda ändamål borde därför enligt vårt förmenande av statsmedel ersättning utgå till de institutioner, som utföra undersökningar på smittsam kastning hos nötkreatur, liksom för paritetens skull jämväl för undersökningar å samma sjukdom hos häst. Visserligen förekommer även nämnda sjukdom hos svin, men då den hos dessa husdjur i vårt land ej uppträder i tillnärmelsevis samma utsträckning som hos de ovannämnda djuren, anse vi oss för närvarande icke böra föreslå liknande lättnader ifråga om svin.

Som ovan nämnts uppgick antalet undersökningar å statens veterinärbakteriologiska anstalt under arbetsåret 1929/30 till 14,545, motsvarande avgifter å sammanlagt omkring 7,300 kronor, samt å laboratoriet i Malmö till resp. 991 och 500 kronor.

Med hänsyn till den växande förståelsen för vikten av en tidig diagnos samt då avgiftsfrihet för undersökningarna antagligen kommer att avsevärt öka deras antal, torde emellertid beloppet för angivna ändamål för budgetåret 1931/32 icke sättas lägre än till 12,000 kronor, på det att genom nämnda avgiftsfrihet under alla förhållanden ingen minskning kan komma att äga rum i dessa anstalters inkomster.

Nämnda belopp torde lämpligen böra tagas från förslagsanslaget till förekommande och hämmande av smittsamma sjukdomar bland husdjuren, vilket anslag därför bör höjas med motsvarande belopp.

Under hänvisning till vad ovan anförts, få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att förenämnda anslag (förslagsanslaget till bekämpande och hämmande av smittsamma sjukdomar bland husdjuren) måtte ökas med 12,000 kronor, vilket belopp skall i mån av behov dels överföras till anslaget för statens veterinärbakteriologiska anstalt och dels utbetalas till andra veterinärbakteriologiska laboratorier i riket som er-

sättning för därstädes under nästkommande budgetår utförda undersökningar av smittsam kastning hos nötkreatur och häst.

Stockholm den 22 januari 1931.

Erik Nylander.

Fabian Lilliecreutz.

Arthur Gustafson
i Kasenberg.

Birger Petersson
i Lerbäcksbyn.

P. S. Hedlund
i Häste.

A. G. Olson
i Torsby.

C. Arv. Anderson
i Storegården.

Lennart Johansson,
Fårekulla.

Sten Waldem.

N. E. Nilsson.

Nils Persson.

Nils Nilsson.

Erik W. Ljung.

Oscar N. Olsson.

Linus Andersson.

Karl Wirsell.

Carl Larson.

Ernst Aronson.

Emil Bengtsson,
Kullen.

Nils Månsson.

Arne Forssell.

Axel Wachtmeister.

C. O. Johanson,
Huskvarna.

E. Eurén.
